

JPF 2009/101

Rechtbank Roermond

4 maart 2009, 91038/FA RK 08-1820; LJN BH6462.

(Mr. Coenegracht)

[Verzoeker 1],

en

[verzoeker 2], beiden te [adres],

hierna te noemen: de verzoekers,

advocaat: mr. M. Koomen.

Interlandelijke adoptie, China, Haags Adoptieverdrag 1993

[WCAd - 5; 7; Haags Adoptieverdrag 1993 - 23]

» **Samenvatting**

Verzoekers beschikken over een door de Minister van Justitie verleende beginseltoestemming voor het opnemen van een buitenlands kind ter adoptie. Verzoekers hebben op 5 december 2007 een kind naar Chinees recht in China geadopteerd. Verzoekers verzoeken erkenning van deze adoptie in Nederland. Ingevolge art. 5 Wet Conflictenrecht Adoptie (WCAd) oordeelt de rechtbank dat art. 6 t/m 9 van deze wet van toepassing zijn. Hoewel China weliswaar een Verdragsluitende Staat is bij het Haags Adoptieverdrag 1993 blijkt er geen schriftelijke verklaring zoals bedoeld in art. 23 van het Verdrag te worden afgegeven. In dit geval is de rechtbank er thans toe overgegaan te bezien of er aan de voorwaarden van art. 7 lid 1 WCAd is voldaan. De rechtbank stelt vast dat aan de voorwaarden van art. 7 WCAd is voldaan en gelast de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente 's-Gravenhage een latere vermelding van de adoptie aan de daarvoor in aanmerking komende akte van de burgerlijke stand toe te voegen.

» **Uitspraak**

1. Het verloop van de procedure

(...; red.)

2. De vaststellingen en overwegingen

2.1. De Minister van Justitie heeft bij besluit van 4 juli 2006 aan verzoekers toestemming verleend voor het opnemen van een buitenlands kind ter adoptie.

2.2. Verzoekers hebben blijkens Adoption Notarial Certificate (2007) XCRZ Zi, No. 13341 van 5 december 2007 op 3 december 2007 naar Chinees recht geadopteerd de minderjarige:

[kind], geboren op [geboortedatum] 2006, waarbij de namen van het kind werden gewijzigd zodat het kind is komen te heten: [kind].

2.3. Het verzoek strekt primair tot erkenning van voormeld Adoption Notarial Certificate, zodanig dat dit vatbaar is voor inschrijving in de registers van de burgerlijke stand. Subsidiair strekt het verzoek tot adoptie naar Nederlands recht. Voorts vragen verzoekers de rechtbank de geboortegegevens vast te stellen van het kind.

2.4. De raad voor de kindbescherming te Roermond heeft geen bezwaren kenbaar gemaakt die toewijzing van het verzoek in de weg staan.

2.5. Ingevolge artikel 5 van de Wet conflictenrecht adoptie zijn de bepalingen van hoofdstuk 3 (artikelen 5 tot en met 9) van deze Wet van toepassing omdat China weliswaar partij is bij het Haags Adoptieverdrag, maar een schriftelijke verklaring als bedoeld in artikel 23 van dat verdrag waaruit blijkt dat de adoptie in overeenstemming met het verdrag tot stand is gekomen, ontbreekt.

2.6. De rechtbank zal er thans toe overgaan te bezien of aan alle voorwaarden van artikel 7 lid 1 WCAd is voldaan.

2.7. De rechtbank stelt vast dat de beslissing, zoals vervat in het overgelegde stuk Adoption Notarial Certificate (2007) XCRZ Zi, No. 13341 van 5 december 2007, waarbij de minderjarige door verzoekers naar het recht van China is geadopteerd, voldoet aan de voorwaarden voor erkenning als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de WCAd.

Het verzoek tot erkenning van de adoptie zal derhalve worden toegewezen.

2.8. De rechtbank zal bij afzonderlijke beschikking op de voet van artikel 7, derde lid, van de WCAd, de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente 's-Gravenhage gelasten een latere vermelding van de adoptie aan de daarvoor in aanmerking komende akte van de burgerlijke stand toe te voegen.

2.9. Verzoekers hebben in deze procedure gezamenlijk verklaard dat de minderjarige de geslachtsnaam van de verzoeker zal hebben. De minderjarige zal, gelet op het bepaalde in artikel 1:5, derde lid, eerste volzin, van het Burgerlijk Wetboek, derhalve de geslachtsnaam van verzoeker, Kingma, dragen.

Een beslissing hierover kan achterwege blijven.

2.10. Verzoekers hebben voorts verzocht de geboortegegevens van de minderjarige vast te stellen, aangezien in het overgelegde stuk "Birth Notarial Certificate", (2007) XCRZ Zi, No 13342 de plaats, de provincie en het land van de geboorte van de minderjarige niet staan vermeld, terwijl er geen reden is te twijfelen aan de juistheid van de in het verzoekschrift vermelde geboortegegevens van de minderjarige.

2.11. Mede gezien de overgelegde stukken en alle andere omstandigheden en aanwijzingen zal de rechtbank op de voet van artikel 7, derde lid, WCAd juncto artikel 1:25 c, eerste en derde lid, van het Burgerlijk Wetboek, bij afzonderlijke beschikking d.d. heden de geboortegegevens vaststellen.

3. De beslissing

De rechtbank:

3.1. verklaart voor recht dat wordt erkend de beslissing zoals vermeld in de "Adoption Notarial Certificate" (2007) XCRZ Zi, No. 13341 van 5 december 2007 tot de adoptie naar het recht van de Volksrepubliek China van de minderjarige van het vrouwelijke geslacht, genaamd [kind], geboren op [geboortedatum] 2006, door [verzoeker 1] en zijn echtgenote [verzoeker 2], beiden wonende te [adres], waarbij de namen van het kind werden gewijzigd zodat het kind is komen te heten: [kind];

3.2. stelt vast dat verzoekers gezamenlijk hebben verklaard dat de minderjarige de geslachtsnaam Kingma zal hebben, opdat de minderjarige voortaan zal heten:

[kind].

» Noot

In toenemende mate treden landen bij het Haags Adoptieverdrag 1993 toe. Inmiddels zijn er 78

Verdragsluitende Staten aangesloten bij het Verdrag (zie www.hcch.net). China heeft het Verdrag op 30 november 2000 ondertekend. Het Verdrag is op 16 oktober 2005 geratificeerd en op 1 januari 2006 in werking getreden. De vraag rijst echter of dit Verdrag al dan niet van toepassing is. De rechtbank overweegt: “ingevolge artikel 5 van de Wet Conflictenrecht Adoptie zijn de bepalingen van hoofdstuk 3 (artikelen 5 tot en met 9) van deze Wet van toepassing omdat China weliswaar partij is bij het Haags Adoptieverdrag, maar een schriftelijke verklaring als bedoeld in artikel 23 van dat verdrag, waaruit blijkt dat de adoptie in overeenstemming met het verdrag tot stand is gekomen, ontbreekt. De rechtbank zal er thans toe overgaan te bezien of aan alle voorwaarden van artikel 7 lid 1 WCAd is voldaan.” (r.o. 2.5)

De toepasselijkheid van het Verdrag is echter niet afhankelijk van de al dan niet aanwezigheid van een verklaring als bedoeld in art. 23 van het Verdrag. Voor de toepasselijkheid van de verdragsregeling is vereist dat op het tijdstip van de indiening van het verzoek door de aspirant-adoptiefouders het verdrag in beide staten in werking is getreden (art. 41 Haags Adoptieverdrag). Wat betreft de adoptieprocedure in Nederland volgt uit art. 14 Haags Adoptieverdrag dat deze begint op het tijdstip van de indiening van het verzoek om een beginseltoestemming bij de minister van Justitie te verkrijgen (het zogenaamde BKA-nummer). Aangezien uit de casus niet duidelijk is wanneer partijen hun adoptiewens kenbaar hebben gemaakt, worden beide scenario's hier besproken.

1. Indien partijen vóór 1 januari 2006 hun adoptiewens kenbaar hebben gemaakt

In dit geval geldt het Haags Adoptieverdrag 1993 niet. De rechter zou art. 7 WCAd moeten toepassen, aangezien aspirant-adoptiefouders hun gewone verblijfplaats zowel ten tijde van het verzoek tot adoptie als ten tijde van de uitspraak in Nederland hadden. *In casu* heeft de rechter uiteindelijk deze route gevolgd. Hierdoor moet er gekeken worden of aan de voorwaarden in art. 7 lid 1 WCAd is voldaan, namelijk dat:

- a. De bepalingen van de Wobka in acht zijn genomen;
- b. De erkenning van de adoptie kennelijk in het belang van het kind is;
- c. De erkenning niet op een grond als bedoeld in art. 6 leden 2 en 3 WCAd zou worden onthouden.

Indien aan deze voorwaarden is voldaan kan de adoptie in Nederland worden erkend en aan de ambtenaar van de burgerlijke stand te 's-Gravenhage worden gelast een latere vermelding van de adoptie in de daarvoor in aanmerking komende akte toe te voegen.

2. Indien partijen ná 1 januari 2006 hun adoptiewens kenbaar hebben gemaakt

In dit geval geldt het Haags Adoptieverdrag 1993 wél. Op grond van art. 94 Grondwet, bestaat er een hiërarchie van rechtsbronnen. Dit wordt bovendien tot uitdrukking gebracht in de eerste zinsnede van art. 1 WCAd. Bij interlandelijke adoptie van een buitenlands kind afkomstig uit een verdragsstaat door adoptanten in Nederland gelden primair de basisnormen van Hoofdstuk 2 van het Haags Adoptieverdrag (*Kamerstukken II*, 2001-2002, 28 457, nr. 3, p. 5). In dit geval zou een verklaring in de zin van art. 23 van het Verdrag moeten worden afgegeven door de Chinese autoriteiten. De vraag rijst of een adoptie in Nederland kan worden erkend indien de Verdragsregels niet in acht zijn genomen en derhalve een dergelijke verklaring niet wordt afgegeven? Volgens de Memorie van Toelichting bij de WCAd is “in uitzonderlijke omstandigheden denkbaar dat een dergelijke adoptie door de Nederlandse rechter als geldig wordt beschouwd op grond van algemene beginselen van internationaal privaatrecht” (*Kamerstukken II*, 2001-2002, 28 457, nr. 3, p. 6). Indien er sprake is

geweest van “uitzonderlijke omstandigheden” dan had de rechter deze redenen wel moeten vermelden. Indien het Verdrag van toepassing is kan niet gemakshalve worden overgestapt op erkenning op basis van Nederlands commun IPR zonder deze “uitzonderlijke omstandigheden” te noemen.

Naar aanleiding van het toenemende aantal Verdragslanden is het van belang dat er even stil wordt gestaan bij de hiërarchie van rechtsbronnen en het overgangsrecht op het gebied van internationale adoptie. Daarom dient deze casus hier aandacht.

ICS